

25.02.2020

POL-2020-1167

Helsingin poliisilaitoksen toimintakertomus vuodelta 2019

Sisällys

1 Helsingin poliisilaitoksen toimintakertomus 2019	2
1.1 Johdon katsaus	2
1.2 Toiminnan vaikuttavuus	2
1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	3
1.3.1 Valvonta ja hälytystoiminta	4
1.3.2 Rikostorjunta	8
1.3.3 Lupahallinto	14
1.3.4 Yhteiset palvelut	16
1.3.5 Yhteisrahoitteinen toiminta	17
1.4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	17
1.5 Tilinpäätösanalyysi	18
1.5.1 Rahoituksen rakenne	19
1.5.2 Talousarvion toteutuminen	19
1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma	20
1.5.4 Tase	20
1.5.5 Hankkeet	21
1.6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	21
1.7 Kokonaisarviointien tulokset	21
2 Hyväksyminen ja allekirjoitukset	22

1 Helsingin poliisilaitoksen toimintakertomus 2019

1.1 Johdon katsaus

Suomi toimi Euroopan unionin neuvoston puheenjohtajamaana 1.7. - 31.12.2019. Puheenjohtajuuskaudellaan Suomi isännöi seitsemää epävirallista ministerikokousta sekä kymmeniä virkamieskokouksia. Viimeaikaisten puheenjohtajamainien käytännön mukaisesti EU-puheenjohtajuusbudjetista maksettavat kokoukset oli keskitetty pääkaupunkiin yhteen kokouspaikkaan. Puheenjohtajuuskauden turvallisuusjärjestelyiden toteuttaminen edellytti paitsi Helsingin poliisilaitokselta, myös muilta poliisiyksiköiltä varsin mittavia resurssikohdennuksia. Puheenjohtajuuskauden tapahtumien lisäksi Helsingin poliisilaitoksen toiminta-alueella järjestettiin runsaasti valtiovierailuja ja suuria yleisötilaisuuksia. Edellä mainittujen tapahtumien ohella erityisesti mielenosoitukset ovat Helsingissä lisääntyneet aiemmista vuosista mittavasti.

Yleinen maailmanpoliittinen tilanne ja siihen liitoksissa olevat turvallisuusvaateet näkyvät myös muulla tavoin poliisilaitoksen arjessa. Muuttuneeseen turvallisuustilanteeseen on varauduttu nostamalla edelleen poliisilaitoksen toimintavalmiutta ja suorituskykyä. Samalla ennalta ehkäisevän työn merkitys on noussut entistäkin merkittävämmäksi.

Muuttuneesta turvallisuustilanteesta huolimatta Helsingin katuturvallisuus on edelleen kohentunut. Tähän on erityisesti vaikuttanut vahingontekojen ja pahoinpitelyrikosten määrän väheneminen. Helsingin poliisin tietoon tulleiden omaisuusrikosten määrä on myös edelleen vähentynyt. Omaisuusrikoksista erityisesti asuntomurrot vähenivät merkittävästi, noin 24 prosenttia. Asuntomurtoja tehtiin Helsingissä vuonna 2019 yhteensä 303 kappaletta. Lukema on koko viime vuosikymmenen toiseksi pienin ja perustuu pitkälti kyseisten rikosten tutkinnan priorisoimiseen.

Helsingin poliisin tietoon tulleiden huumausainerikosten määrä kasvoi viime vuonna edellisvuoteen verrattuna. Eniten nousi törkeiden huumausainerikosten määrä.

Helsingin poliisille ilmoitettujen seksuaalirikosten määrä on viime vuonna pysynyt melko samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Seksuaalisten ahdistelujen määrä on laskenut suhteessa eniten. Sen sijaan poliisin tietoon tulleet lapsiin kohdistuneet seksuaaliset hyväksikäyttörিকokset ovat tilaston mukaan jonkin verran lisääntyneet. Vuodesta 2017 vuoteen 2019 lapsen seksuaalisen hyväksikäytön rikosilmoitusten lukumäärä on lähes kaksinkertaistunut.

Laittomasti maassa oleskelevien henkilöiden identifiointia, uhriutumisen estämistä ja siihen liittyvää maastapoistamistoimintaa tehostettiin toimintavuonna edelleen. Maastapoistamiseen liittyen tehtiin jatkuvaa aktiivista yhteistyötä diplomaattisten edustustojen kanssa.

Helsingin poliisilaitos on Suomen suurin poliisiyksikkö. Turvallisuusympäristön muutoksista huolimatta olemme onnistuneet edelleen pitämään Helsingin yhtenä maailman turvallisimmista pääkaupungeista.

1.2 Toiminnan vaikuttavuus

Kansalaisten turvallisuuden tunteeseen on vaikutettu tehostamalla ulkoista viestintää sekä ylläpitämällä alhaista puuttumiskynnystä kaupungin keskustan ja tiettyjen asuinalueiden alueilla. Valvontaa on kohdennettu erilaisiin yleisötapahtumiin sekä

kaupungin joukkoliikenneasemien, kauppakeskusten ja ravintoloiden yhteyteen. Kaupungin turvallisuutta on kehitetty yhteistyössä lähialueiden viranomaisten ja sidosryhmien kanssa, millä on saavutettu hyviä tuloksia. Esimerkiksi yleisellä paikalla tapahtuneiden pahoinpitelyrikosten määrä on jatkanut suotuisaa kehitystä ja paikallisesti ilmenevään huumausaineen katukauppaan on puututtu yhdessä Helsingin kaupungin kanssa.

Keskimääräinen toimintavalmiusaika A-tehtävissä oli 5,8 minuuttia, mikä on noin 48 sekuntia pidempi aika kuin vuonna 2018. AB-kiireellisyysluokan tehtävissä toimintavalmiusajat ovat pysyneet tavoitetason mukaisina. Helsingin poliisilaitos on panostanut toiminnassaan ennalta estävään toimintaan. Ennalta estävä toiminta on poliisin kaikkeen toimintaan poikkileikkaavasti sisältyvä toimintatapa, jota tehdään poliisilaitoksen kaikilla tasoilla alueellinen ja ihmisten yhdenvertaisuus huomioiden ja joka järjestetään ja organisoidaan kiinteäksi osaksi poliisin rakenteellista kokonaisuutta, jossa varmistetaan yhteistyö poliisiyksiköiden ja niiden eri linjojen ja sektoreiden välillä. Esimerkkeinä ennalta estävästä toiminnasta voidaan mainita muun muassa sovittelutoiminta ja paikallinen ongelmanratkaisumalli. Helsingin kaupungin turvallisuustilanteeseen on vaikutettu paikallisella ongelmanratkaisumallilla. Mallia on hyödynnetty onnistuneesti Helsingin eri asuinalueilla ja kaupungin keskustassa.

Helsingissä järjestettiin vuoden aikana useita suuria yleisötapahtumia, joiden turvallisuusjärjestelyt menivät hyvin. Turvallisuusjärjestelyiltään ja julkisuusasteeltaan suurin kokonaisuus oli Suomen EU-puheenjohtajuuskausi, jolloin järjestettiin seitsemän laajoja turvajärjestelyjä edellyttänyttä ministerikokousta. Helsingin poliisilaitos vastaa valtionjohdon, Eduskunnan sekä kansainväliseen toimintaan ja diplomaattiseen koskemattomuuden turvaamiseen liittyvistä tehtävistä. Turvaamistehtävien vaikeusaste ja tehtävämäärät ovat kasvaneet viimeisten vuosien aikana merkittävästi toiminta- ja turvallisuusympäristössä tapahtuneiden muutosten vuoksi. Tästä huolimatta tehtävät on kyetty hoitamaan hyvin.

Poliisilaitos on panostanut laittoman maassaolon paljastamistyöhön ja maasta poistamispäätösten tehokkaaseen täytäntöönpanoon. Näillä toimilla ennalta estetään osaltaan Suomeen suuntautuvaa laitonta maahantuloa.

Lupapalvelutoimintaa on tehostettu lupa-asioiden toimintaprosesseja kehittämällä. Lupa-asioiden sähköisen asiointin käyttöaste oli 83,8 %, mikä on ylittänyt vuodelle 2019 asetetun tavoitteen. Kansalaisten palaute sähköisen asiointin toimivuudesta on ollut positiivista. Helsingin poliisilaitokseen on keskitetty Poliisin valtakunnallinen neuvontapalvelu, minkä tehtävänä on antaa neuvoja kiireettömissä asioissa jotka liittyvät muun muassa passeihin, henkilökortteihin ja muihin lupa-asioihin, ajanvaraukseen ja sähköiseen asiointiin sekä liikennevalvontaan. Neuvontapalveluun ohjautui vuonna 2019 hieman vähemmän kuin vuonna 2018, noin 270 000 puhelua. Helsingin poliisilaitoksen viestintää kehitettiin ulkoisen ja sisäisen viestinnän osalta. Viestintä on tällä hetkellä nopeaa, näkyvää ja vuorovaikutteista. Poliisi on jatkuvasti näkyvästi esillä perinteisessä ja sosiaalisessa mediassa. Poliisilaitoksen läsnäoloa sosiaalisessa mediassa on edelleen vahvistettu muun muassa operatiivisen viestinnän osalta.

1.3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

Helsingin poliisilaitos on onnistunut kokonaisuutena toiminnassaan hyvin. Poliisilaitoksen toimintaa on kohdennettu tuloksellisesti asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Poliisilaitoksen toimintaa, taloutta ja resursseja seurataan säännöllisesti tietyn

toimintaprosessin pohjalta. Mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan nopeasti. Tämä toimintamalli edistää poliisin tehokkuutta, tuottavuutta, palvelukykyä ja laatua.

Poliisitoiminnan tehokkuutta, tuottavuutta sekä palvelukykyä ja laatua osoittavat mittarit on saavutettu lähes kauttaaltaan asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Poliisilaitoksen henkilöstöresurssia on käytetty tarpeen mukaan joustavasti yli yksikkörajojen, mikä on edistänyt poliisitoiminnan tehokkuutta ja palvelukykyä.

Helsingin poliisilaitoksella on lukuisia alueellisia ja valtakunnallisia erityistehtäviä. Näihin tehtäviin sisältyviä palveluja on toteutettu konsernipalvelun hengessä. Poliisilaitos on ollut aktiivinen ja oma-aloitteinen viranomais- ja sidosryhmäyhteistyössä, mikä on tukenut osaltaan poliisilaitoksen tuottavuutta ja tehokkuutta.

Poliisilaitos on kehittänyt oma-aloitteisesti toimintaansa huomioon ottaen toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ja sen tuomat uudet haasteet. Poliisilaitoksen tuloksellisuutta on kehitetty konkreettisella tasolla mm. toimintaprosessien kehittämistyöllä, henkilöstön osaamisen kehittämisellä ja teknologian hyödyntämisellä.

Poliisilaitos on tunnistanut toiminnalliset ja toiminnan tuloksellisuuteen kytkeytyvät haasteet hallinnollisten ja operatiivisten toimintaprosessien osalta. Poliisilaitoksen lupahallintotehtäviä koskevia toimintaprosesseja tarkasteltiin edelleen vuonna 2019 poliisilaitoksen sisäisessä arviointi- ja kehittämistyössä. Poliisilaitoksen tulosohjauksen ja toimintaprosessien arviointi- ja kehittämishankeen toimenpide-esitykset otettiin käyttöön vuoden 2019 aikana.

1.3.1 Valvonta ja hälytystoiminta

Poliisin yhteiset ja poliisilaitoksen omat toiminnalliset tavoitteet valvonta ja hälytystoiminnan osalta olivat seuraavat:

- Poliisilaitos turvaa kiireellisten hälytyspalvelujen saatavuuden nykyisellä tasolla.
- Laitonta maassa oleskelua torjutaan ulkomaalaisvalvonnalla ja varmistamalla poliisin toimenpitein maasta poistamispäätösten tehokas täytäntöönpano
- Pidetään yllä katuturvallisuutta ja lisätään poliisin näkyvyyttä häiriöaltille alueilla.
- Tuloksia mitataan katuturvallisuusindeksin lisäksi uusilla valvonta- ja häiriöindekseillä.
- EU -puheenjohtajuuskauden hoitamiseen varataan sekä turvaamisjärjestelyjen edellyttämät resurssit että asiantuntemus Suomelle tärkeiden asioiden edistämiseen
- Poliisin yksiköt varmistavat ennalta estävän toiminnan johdetut rakenteet ja Ankkuritoiminnan toimintaedellytykset resurssiensa puitteissa. Ankkuri-toiminnan osalta tulee tehdä kirjalliset sopimukset. Ennalta estävän erityistoiminnan kohteet valitaan tietojohtoisesti ja lisäksi kiinnitetään erityistä huomioita lähiöturvallisuuden ja palvelutason kannalta haasteellisiin sekä harvaan asuttuihin alueisiin.
- Liikenteenvalvonnan painopistealueet ovat rattijuopumukset, törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja raskas liikenne. Valvonnan yhteydessä torjutaan aktiivisesti myös muuta rikollisuutta.
- Valvonnan kohdentuminen varmistetaan analysoitua tietoa hyödyntämällä.
- Vastataan EU-puheenjohtajuuskauden turvallisuusjärjestelyiden suunnittelusta ja toteutuksesta. Turvallisuussuunnittelun lähtökohtana on Poliisihallituksen ohjaus.
- Kehitetään poliisilaitoksen vastuulle kuuluvien alueellisten ja valtakunnallisten erityistehtävien ja niihin kohdennettujen resurssien seuranta ja raportointia.

Valvonta- ja hälytystoiminnan tulostavoitteiden toteuma

VALVONTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamäärärahat, 1000 euroa	23 541	21 425		22793
Henkilötyövuodet	275,4	277,1		275,7
Valvonnan kustannukset, 1000 euroa	29 455	27 829		30 557
Valvonnan kustannukset euroa / htv	106 956	100 060		110 876
Taloudellisuus (kustannukset / A B C -tehtävät)	178,0	167,0		188
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (A B C -tehtävät / henkilötyövuodet)	600,0	603,0	600,0	591
PALVELUKYKY JA LAATU				
Katuturvallisuusindeksin arvo (1999=100)	68,00	71,47	70,00	74,39
Liikenneturvallisuusindeksin arvo (2001=100)		-	220	317
Valvontaindeksi (2014=100)		-	-	-
Häiriöindeksi (2014=100)		152,7	-	155,0
SUORITTEET				
Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden (yjt) tehtävämäärä A B C, kpl	165 175	167 110	165 000	162 809
Yleisten paikkojen pahoinpitelyjen määrä	3 322	3 119	3 100	3 088
Yleisten paikkojen vahingontekojen määrä	4 596	3 551	3 800	3 058
Yksityisillä paikoilla tapahtuneiden pahoinpitelyjen määrä	2 480	2 609	2 500	2 539
Liikennevalvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	64	73	80	66,10
– josta raskaan liikenteen valvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	2,10	2,70	3,00	2,10
Automaattisen liikennevalvonnan suoritteet * (huom. vain liikuteltavat yksiköt, luvut 15 ja 16 ei vertailukelpoisia) (2018 luku = toteuma-arvio)	28 724	27181	25 000	31 396
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, tapaus-ten määrä	249	310	290	314
Henkilövahinkoon johtaneet liikenneonnettomuudet, määrä	404		370	354
Rattijuopumusrikosten määrä (tavallinen, törkeä, muu ja luovuttaminen)	1 996	2 187	2 200	2 098
Ulkomaalaisvalvontaan käytetty työaika, tunnit/1640	2,00	1,68	2,50	0,65

Helsingin poliisilaitos on kohdentanut YJT-valvontaa paikkoihin, jotka ovat valittu analyysiä ja poliisin muuta tiedonhankintaa käyttäen niin, että valvonnalle saadaan mahdollisimman hyvä tehokkuus ja tuottavuus. Valvonnassa on vuonna 2019 muun muassa estetty 210 pahoinpitelyä ja tarkastettu 2857 henkilön maassaolon edellytykset.

Liikenteen valvonnan määrälliset tavoitteet jäivät vuonna 2019 toteumatta. Pääasiallinen syy perinteisen liikenteen valvonnan työajankäytön alenemaan oli Suomen EU-puheenjohtajakauden ministerikokousten turvajärjestelyiden sitoma työaika. Automaattisen kameravalvonnan osalta liikuteltavan kameravalvonnan määrällinen osuus toteutui, vaikka kamerateknisiä ongelmia esiintyikin alkuvuonna.

Liikenneturvallisuusindeksi oli vuonna 2019 hyvällä tasolla. Liikennekuolemia Helsingissä oli kolme ja liikenteessä loukkaantuneiden määrä oli laskussa. Perinteistä valvontaa pystyttiin edelleen kohdentamaan törkeisiin liikennettä vaarantaviin tekoihin

sekä rattijuopumuksiin. Valtakunnallisen kameravalvonnan tulostavoitteet eivät aivan toteutuneet, mutta yli 500.000 dokumentoitua ylinopeustapausta kyettiin hoitamaan.

Venepoliisi valvoi vesiliikennettä Helsingin vesialueiden lisäksi myös Länsi- ja Itä- Uudenmaan poliisilaitosten alueella. Tukikohdan siirtyminen Suomenlinnaan Suomenlahden merivartioston sekä Tullin toimitilojen yhteyteen lisäsivät viranomaisyhteistyötä entisestään.

Valtakunnallisen valmiusyksikön toimintaa pidettiin korkealla tasolla ja toimintaa kehitettiin. Alkuvuonna toteutettiin yksikköä täydentävä rekrytointi. Yhteinen suorituskyky puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen kanssa on hyvällä tasolla ja yhteistyö on sujuvaa. Eurooppalainen poliisin ATLAS -yhteistyö liitettiin toimintavuoden aikana osaksi EUROPOLin toimintaa. Valmiusyksikön tehtäviä oli vuonna 2019 yhteensä 148 kappaletta. Vuotuinen tehtävämäärä on hienoisessa kasvussa. Tepo -tehtävien määrä oli 265 kappaletta.

Poliisikoirien erikoisosaamiskartta pystyttiin pitämään monipuolisena. Poliisikoiraa käytettiin tehtävällä yhteensä 1394 kertaa.

Poliisilaitoksella on tällä hetkellä kymmenen hevosta. Poliisin ratsukot ovat olleet tuttu näky isoissa tapahtumissa ja yleisötilaisuuksissa. Myös mielenosoituksissa on tarvittu ratsupoliisin osaamista.

Lukuisa määrä valtio- ja muita korkean tason vierailuita työllisti henkilösuojaustehtävissä toimivia poliisimiehiä. Erityisesti EU-puheenjohtajakauden ministerikokoukset sekä Venäjän Presidentti Putinin vierailu sitoivat paljon resursseja. Eduskuntavaalien aikana henkilösuojaustarve ehdokkaiden osalta lisäsi myös työmäärää.

Vuonna 2019 Helsingin poliisilaitoksessa tehtiin 279 yleisötapahtumaa koskevaa päätöstä. Sen lisäksi poliisilaitokselle tehtiin 519 ilmoitusta yleisötapahtumasta. Mielenosoituksia koskevia ilmoituksia tehtiin 454 kappaletta. Poliisi valvoi keskeisimpiä tapahtumia olemalla läsnä tilaisuuksissa. Valvonnan määrä vaihteli riippuen tapahtuman tai kokoontumisen laajuudesta ja tehdystä riskiarviosta. Kuuteen isoon yleisötapahtumaan suoritettiin erillinen tarkastus valvonnan lisäksi. Merkittäviä puutteita turvallisuusjärjestelyissä ei havaittu.

Alkoholilain uudistus on lisännyt jonkin verran hälytystehtävien määrää aamuyön tunteina. Tehtävämäärä ei ole kokonaisuuteen nähden suuri, mutta sillä on merkitystä kohdistuessaan ajankohtaan, jolloin poliisipartioiden saatavuus on pienimmillään

Ulkomaalaisvalvontaa tehdään runsaasti muun poliisitoiminnan yhteydessä. Yksinomaan YJTPRO -valvonnan yhteydessä on tarkastettu 2857 henkilön maassaolon edellytykset.

Rikosperusteisesti kiinniotettuja henkilöitä oli vuonna 2019 poliisin säilössä yhteensä 5627. Poliisilain perusteella säilytysuojaan tuotiin yhteensä 9854 henkilöä. Kumpikin lukumäärä on viime vuosina vakiintuneella tasolla.

HÄLYTYSTOIMINTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamenoäärärahat, 1000 euroa	30 485	31 883		33 711
Henkilötyövuodet	382,3	400,3		384,2
Hälytystoiminnan kustannukset, 1000 euroa	38 085	40 317		44 163
Hälytystoiminnan kustannukset euroa / htv	99 621	100 719		-
Taloudellisuus (kustannukset/A-B hälytystehtävät) euroa	490	540		641
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (A-B hälytystehtävät / henkilötyövuodet)	203	190		179
PALVELUKYKY JA LAATU				
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min	5,10	5,00	5,00	5,8
Toimintavalmiusaika A- ja B-luokan tehtävissä, min	16,40	15,10	16,00	12,3
SUORITTEET				
Hälytystehtävien määrä (A,B,C), kpl	165 175	167 110	165 000	162 809
Perheväkivaltaan liittyvät hälytystehtävät, lkm, enintään	3 275	3 037	3 100	2 388
A- ja B -hälytystehtävien määrä enintään, kpl	77 678	74 682	75 000	68 902
Perheväkivaltarikosilmoitusten määrä, kpl	1 218	1 305	1 200	1 193

Hälytystoiminnan tilastot ovat muuttuneet vuoden 2019 kuluessa merkittävästi verrattuna aikaisempaan vuoteen. Keskeisenä tavoitteena oleva kiireellisiin hälytystehtävien saatavuutta kuvaava toimintavalmiusaika A -luokan hälytystehtävissä on heikentynyt 5.8 minuuttiin edellisen vuoden 5.0 minuutista.

Poliisin hälytystoiminnan palvelukykyä osoittava A+B kiireellisyysluokkien tehtävien toimintavalmiusaika on puolestaan parantunut merkittävästi 15,1 minuutista 12,3 minuuttiin.

Vuoden 2019 aikana A- ja B- hälytystehtävien määrä on tilaston mukaan vähentynyt n. 7,4 % edellisestä vuodesta. Pääosa näistä tehtävistä on hätäkeskuksen kautta tulleita tehtäviä. Nopeita ja suuria muutoksia ei hälytystehtäviä koskevassa tilastossa ole yleensä ollut. Muutokset ovat olleet maltillisempia ja liittyneet yksittäisten tehtäväluokkien kirjausten muutoksiin.

Toukokuussa 2019 otettiin Helsingin poliisilaitoksen alueella käyttöön Erica-hätäkeskustietojärjestelmä. Tietojärjestelmän muutos on merkittävä muutos hälytystoiminnassa vuonna 2019 verrattuna edellisvuoteen.

Hälytys- ja valvontayksikön ennalta estävä toiminto pitää yllä kaupunginosakohtaista tilannekuvaa ja pyrkii lisäämään turvallisuutta yhteistyössä alueellisten sidosryhmien kanssa. Tehtävänkuva on laaja yksittäisistä tehtävistä suurempiin kokonaisuuksiin. Vuoden 2019 erityisinä painopisteinä olivat Kurvin alueen turvallisuusongelmat, Vuosaaren nuorten aiheuttamat rikokset ja häiriöt sekä Malmin asemansseudun ja nuorten kokoontumispaikkojen YJT -ongelmat.

Turvallinen Helsinki -verkosto on Helsingin poliisikomentajan perustama yhteistyöverkosto, jonka tehtävänä on edistää turvallisuutta ja turvallisuudentunnetta Helsingissä. Käytännössä verkosto kokoaa yhteisiä näkemyksiä Helsingin turvallisuutta

vaarantavista ilmiöistä, tunnistaa turvallisuutta vaarantavia signaaleja sekä suunnittelee ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä. Verkoston huomio kohdistuu erityisesti:

- asuinalueiden eriytymiseen
- jengiytymisen estämiseen
- vihapuheeseen puuttumiseen sekä
- radikalisoitumisen ja väkivaltaista ekstremismin torjumiseen

Vuonna 2019 verkosto kokoontui neljä kertaa. Keväällä verkostossa käsiteltiin äärioikeiston nousua, laajojen konfliktien analysointi- ja ratkaisuhanketta, lasten hyväksikäyttöä sosiaalisessa mediassa ja CityCenter -alatyöryhmän tuloksia. Keväällä perustettiin myös kaksi uutta alatyöryhmää; lastensuojelun vetämä alatyöryhmä al-Hol -leirin palaajaprosessia varten ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vetämä alatyöryhmä kotoutujien oppimista haittaavista erityiskysymyksistä.

Syksyllä 2019 verkostossa käsiteltiin al-Hol -alatyöryhmän tuloksia, Helsingin alueellista eriytymistä, Naapurituottajat - tapahtumatuotanto turvallisuuden työkaluna ja tutkimushankkeita eriarvoisuuden ja sosiaalisen eristäytymisen torjumiseksi järjestettiin seminaari kunniaan liittyvästä väkivallasta. Lisäksi kehitettiin verkoston viestintästrategiaa.

Vuonna 2019 Ankkuritiimi panosti aiempaa enemmän koulujen kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä nuorten asioita koskevien YJT-ongelmien ratkaisemiseen. Ankkuritiimi tapasi nuoria sekä heidän perheitään ja jalkautui nuorten pariin. Suuremmissa tapahtumissa, kuten koulujen päätösviikonloppu, Weekend- ja Selvä kesä -tapahtumissa olivat mukana myös sosiaalityöntekijät. Vuonna 2019 Ankkurin asiakkaana oli 334 alle 18-vuotiasta nuorta. Näistä valtaosa oli alle 15-vuotiaita (92 %). Poikia oli hieman yli 200 ja tyttöjä reilu 100. Iän mukaan jaoteltuna suurin osa oli 13 - 14-vuotiaita (208 henkilöä).

Poliisilaitoksen Erityistoimintayksikössä toimivalla poliisioittokunnalla oli vilkas vuosi. Konsertteja oli kaikkiaan 133, joissa kuulijoita oli 51 000. Konserteista 90 liittyi poliisin valistustyöhön, muut olivat joko kaikille avoimia tai poliisin omalle henkilöstölle tai sidosryhmille suunnattuja.

1.3.2 Rikostorjunta

Poliisin yhteiset ja poliisilaitoksen omat toiminnalliset tavoitteet rikostorjunnan osalta olivat seuraavat:

- Rikostorjunnassa painotetaan vakavien henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten, ml. perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja seksuaalirikokset, sekä yhteiskunnan kannalta haitallisimpien tekojen (terroristiset rikokset, järjestäytynyt rikollisuus, tietoverkkorikollisuus, talousrikollisuus ja harmaa talous, huumausainerikollisuus ja viharikollisuus) ennalta estämistä ja tutkintaa.
- Talousrikostorjunnan ennalta estävyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi sekä tutkinta-aikojen lyhentämiseksi varhennetaan ja syvennetään yhteistoimintaa erityisvalvontaviranomaisten kanssa, kehitetään juttujen esikäsittelyä ja tutkintaprosesseja, toteutetaan nopeutetun tutkinnan toimintamalleja sekä käytetään tehokkaita toimia rikoshyödyn pois ottamiseksi. Talousrikostorjuntaan kohdennettujen virkojen määrä ei vähene v. 2018 tasosta.
- Päivittäisrikosten esitutkintaprosessia kehitetään yhteistyössä syyttäjien kanssa siten, että rikosten esikäsittelytoiminnot ovat yhtenäiset, varmistetaan rikosten

selvitysasteen hyvä taso ja pyritään lyhentämään tutkinta-aikoja. Esikäsittelytoimintojen yhtenäiskäytänteissä huomioidaan sovittelutoiminnan ja Rikosuhripäivystyksen toimijoiden kanssa tehtävä yhteistyö ja sen kehittäminen mm. ennalta estävän toiminnan ja uusintarikollisuuden torjunnan kannalta.

- Kehitetään rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan prosesseja ja menetelmiä.
- Hyödynnetään kyberrikostorjunnan kehittyvät mahdollisuudet kaikessa rikostorjunnassa.
- Huumausainerikollisuutta torjutaan suunnitelmallisesti. Puututaan tehokkaasti ja kohdennetusti vakavaan huumausainerikollisuuteen sekä lievempiin huumausainerikoksiin erityisesti paikallistasolla huomioiden uudet ilmiöt (uudet huumausaineet ja huumausaineiden verkossa tapahtuva välittäminen). Lisäksi tuetaan huumausaineiden käytöstä irtautumista.
- Poliisilaitos kehittää rikostiedustelu- ja analyysiyksikön toimintaa Poliisihallituksen poliisitoimintayksikön Analyysitoimintojen ohjauksessa valtakunnallisesti yhtenäiseen suuntaan ja osaksi koko poliisihallinnon analyysitoiminnan ekosysteemiä.

Rikostorjunnan tulostavoitteiden toteuma

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Toimintamenomäärärahat, 1000 euroa	36 796	37 825		39 022
Henkilötyövuodet	544,6	567,7		554,7
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	47 527	50 028		53 085
Rikostorjunnan kustannukset euroa / htv	87 269	86 963		95 735
Taloudellisuus (kustannukset/selvitetyt rikoslakirikokset)	1 264	1 288		1 412
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset / henkilötyövuodet)	70,1	68,3		67,9
PALVELUKYKY JA LAATU				
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne rikokset), prosenttia, vähintään	42,20 %	46,00 %	46,00 %	45,6 %
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne rikokset), keskiarvo, vrk	103	119	100	122
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään	33,00	34,80	35,00	35,4 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Henkirikokset	100,00	88,50	100,00	89,3 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Pahoinpitelyrikokset	52,00	50,80	70,00	54,9 %
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	491	438	350	448
SUORITTEET				
Kaikki selvitetty rikokset, määrä	82 239	85 388	83 000	65 936
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	37 589	38 841	40 000	37 643
Päätettyjen talousrikosten määrä	340	306	350	361
Avoimna olevien talousrikosten määrä	681	673	560	680
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset, määrä	309	250	250	336
Poliisin paljastamat törkeät huumausainerikokset, määrä	253	240	230	287
Haltuun saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa	1,12	2,44	4,00	1,41

RIKOSTORJUNTA - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Haltuun saatu rikoshyöty huumausainerikoksissa (netto), milj. euroa	0,02	0,02	0,3	0,83
Haltuun saatu rikoshyöty, muu rikos (netto), milj. euroa	0,77	1,05	0,7	1,25
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Henkirikokset	54	61	40	56
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Pahoinpitelyrikokset	5 676	5 557	5 400	5 478
Rasistiset ja muut viharikokset, kpl	208	74	100	68
Päätettyjen JR-juttujen lukumäärä	171	159	200	161

Vuonna 2019 Helsingin poliisilaitoksen tietoon tuli hieman yli 98 000 epäiltyä rikosta, mikä on lähes 18 100 vähemmän kuin edellisenä vuotena 2018. Lasku johtuu pääasiassa liikenne rikkomusten määrän laskusta, mitkä on hoidettu Erityistoimintayksikön Liikenneturvakeskuksessa. Tietoon tulleiden liikenne rikkomusten lasku ei siten ole vaikuttanut suoraan Rikostutkintayksikössä tehtävän työn määrään.

Rikostorjunnan henkilötyövuosissa (554) oli laskua edelliseen vuoteen 13 henkilötyövuotta, mikä heijastui osaltaan myös muiden asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen rikostutkintasektorilla muun muassa tutkinta-aikojen pidentymisenä. Rikoslakirikosten selvitystasolle asetettu tavoite saavutettiin. Rikoslakirikoksista (pl. liikenne rikokset) selvitettiin 45,6 %. Rikoslakirikosten (pl. liikenne rikokset) tutkinta-aikojen keskiarvo nousi 122 vuorokauteen viime vuoden 119 vuorokaudesta ja ylitti myös sille asetetun tavoitteen (100).

Omaisuusrikoksien selvitystaso (35,4 %) oli ylittänyt sille asetetun tavoitetasoa (35 %) ja selvitystaso oli kasvanut 1,3 % viime vuodesta (34,80 %). Pahoinpitelyrikoksia ilmoitettiin poliisille noin 5500 ja niiden selvitystaso oli 54,9 %. Pahoinpitelyrikosten selvitystason tavoitteeseen (70 %) ei aivan päästy, mutta selvitystasossa oli kuitenkin kasvua viime vuoteen (50,80 %) verrattuna yli neljä prosenttia. Pahoinpitelyrikoksia ohjattiin esitutkinnan rajoittamismenettelyyn. Rajoitetut rikosasiat eivät näy tilastoissa selvitettyinä rikoksina, vaikkakin sitä useimmin ovat.

Henkirikosten selvitystaso (89,3 %) on tilastollisesti noussut hieman edellisvuodesta (88,50 %). Tosiasiallisesti selvitystaso on Helsingin poliisilaitoksessa 100 %. Kaikissa vuonna 2019 poliisiin tietoon tulleissa henkirikoksissa on rikoksesta epäilty tiedossa. Henkirikosten määrä (tapot ja murhat) on ollut vuonna 2019 10 kappaletta.

Päätettyjen talousrikosten keskimääräinen tutkinta-aika (448 vrk) oli kasvanut edellisvuodesta (438 vrk) ja jäänyt selvästi alle asetetun tavoitteen (350 vrk). Talousrikollisuuden ja harmaan talouden torjunnassa painotettiin avoinna olevien talousrikosten määrän ja yli 24 kuukautta vanhojen rikosasioiden lukumäärän pienentämistä, tutkinta-aikojen lyhentämistä ja rikoshyödyn takaisinsaantia. Yhteiskunnallisesti merkittävimpien rikosasioiden esitutkinta hoidettiin aktiivisesti ja tutkinta käynnistettiin heti, kun asia tuli poliisiin tietoon.

Talousrikostutkinnassa tehtiin viime vuoden aikana useita toimenpiteitä jutturuuhkan purkamiseksi. Erityisesti loppuvuodesta saatettiin päätökseen huomattava määrä talousrikosluokiteltuja rikosasioita. Niitä päätettiin vuoden aikana yhteensä 361 kappaletta ja rikoshyötyä saatiin takaisin 1,4 miljoonaa euroa (nettona). Avoinna olevien yli 24 kuukautta sitten talousrikostutkintaan vastaanotettujen rikosasioiden määrä oli

vuoden lopussa 239 kappaletta. Talousrikostutkinnan tutkintaprosessia tarkasteltiin ja kehitettiin kuluneen syksyn aikana ja kehitystoimet jatkuvat vuoden 2020 aikana.

Kaikkia rikoksia selvitettiin liikennerikokset mukaan lukien lähes 66 000 kappaletta, joista rikoslakirikosten määrä oli lähes 38 000.

Tutkinnan työmäärää, millä on suora heijastusvaikutus tutkinta-aikoihin, ei ole lisännyt mikään yksittäinen muutos. Rikosten tutkinta-aikoihin vaikuttavat monet seikat; käytävissä olevat tosiasialliset tutkintaresurssit, rikollisuuden kansainvälistyminen, ulkomaalaisten asianosaisten määrän kasvu sekä laajamittaisesti eri asioihin vaikuttava teknologinen kehitys. Esimerkiksi lähisuhdeväkivallassa jo noin puolet asianosaisista on ulkomaalaistaustaisia. Tulkkien käyttö rikostutkinnassa vaikuttaa tutkinnan kestoon asianosaisten määrästä riippuen kaksin- tai jopa kolminkertaisestikin.

Rikosten esikäsittelyn ja pikatutkinnan tehostamisen myötä tarkoitus on saada enemmän aikaa käytettäväksi vakavamman rikollisuuden tutkintaan. Paljastavaan tutkintaan panostaminen on haasteellista, koska poliisin on tutkittava jokainen sille ilmoitettu rikosasia eikä vähäisempienkään rikosten esitutkintaa voida poliisin omalla päätöksellä jättää tekemättä. Massarikosten läpivirtaukseen ja prosessien tehokkuuteen on kiinnitetty rikostutkinnassa erityistä huomiota ja siinä tarkoituksessa käynnistetty kehittämistoimenpiteitä, mm. suppean esitutkinnan käytön ja yhden kosketuksen periaatteen jalkauttaminen kenttätyössä. Poliisin rikostorjunnan painopistealueina ovat vakavien henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten, ml. perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja seksuaalirikokset sekä yhteiskunnan kannalta haitallisimpien tekojen ennalta estäminen ja tutkinta. Vakavien henkeen ja terveyteen kohdistuvien rikosten tutkintaan painottaminen merkitsee osaltaan myös lievempien väkivaltarikosten tutkinta-aikojen pidentymistä. Helsingissä poliisin tietoon tulee keskimäärin 11 perusmuotoista pahoinpitelyä per vuorokausi.

Poliisin tietoon tulleiden pahoinpitelyrikosten määrä laski hieman edellisvuodesta, mutta lasku ei ollut yhtä voimakasta kuin esimerkiksi omaisuusrikosten osalta. Pahoinpitelyrikosten selvitystaso nousi edellisvuodesta. Väkivaltarikostutkinnassa on priorisoitu vakavimpien henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten tutkinta, lähisuhdeväkivaltarikostutkinta sekä seksuaalirikosten tutkinta. Väkivaltarikosten esikäsittelyprosessia kehitettiin edelleen tarkoituksena mahdollistaa tutkinnan nopeampi läpivirtaus sekä tunnistaa jutut, joiden tutkinta on saatava alulle viivytyksettä. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi toistuva perheväkivalta, väkivaltarikokset joissa on todettavissa kunniaväkivallan piirteitä ja joissa on käynnistettävä välittömät uhrin suojaamistoimenpiteet. Väkivaltarikostutkinnassa uhrien palveluohjaus on vakiintunutta toimintaa ja rikosuhridirektiivin velvoitteisiin on kiinnitetty erityistä huomiota. Näillä toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan erityisesti perheen sisäisten väkivaltatilanteiden ennaltaehkäisemiseen.

Lähisuhdeväkirikosten osalta huolestuttavaa on kunniaan liittyvän väkivallan piirteitä sisältävien rikosten tai uhkien kasvu. Kunniaväkivaltaa tunnistetaan aikaisempaa paremmin, mutta erityisesti lähisuhdeväkivaltarikostutkinnan asiakaskunnasta yhä useampi perhe on ulkomaalaistaustainen ja tilanteeseen puuttuminen edellyttää poliisin lisäksi usean toimijan yhteistyötä. Kunniaväkivallassa uhrina on lähes poikkeuksetta nainen ja väkivallan uhka voi kohdistua paitsi uhuriin, myös esimerkiksi hänen lähtömaahan jääneisiin sukulaisiin.

Lapsiin kohdistuneiden läheisväkivaltarikosten tutkinta-ajat ovat parantuneet aikaisemmasta. Tähän on vaikuttanut lasten rikosjuttuihin erikoistuneiden tutkijoiden

keskittäminen yhteen tutkintaryhmään. Lisäksi poliisilaitoksessa työskentelee kaksi HUS:in osaamiskeskuksen työntekijää, jotka tukevat lapsiin kohdistuneiden rikosten tutkintaa vaativien lasta koskevien esitutkintoimien osalta.

Tietoon tulleiden seksuaalirikosten kokonaismäärä on pysynyt lähes samalla tasolla kuin edellisvuotena. Määrää tarkasteltaessa on huomioitava, että esimerkiksi useita kymmeniä tekoja sisältävät, usein lapsiin kohdistuneet hyväksikäyttösarjat vaikuttavat lukumääriin huomattavasti. Raiskausrikosten määrä laski -5,49 % ja ilmoitetuista raiskauksista selvitettiin lähes 79 %. Vuoden loppupuolella otettiin tutkintaan erittäin laaja, useita törkeitä rikosnimikkeitä sisältävä kokonaisuus, jonka tutkinta on vaatinut huomattavan paljon tutkintaryhmän päivittäisresurssia. Seksuaalirikostutkinnan resurssit on saatu pidettyä siedettävällä tasolla, ja tutkinnat on päästy aloittamaan kohtuullisessa ajassa.

Ihmiskauppaa ja paritusta koskeva rikollisuus on edelleen pääasiassa ulkomailta johdettua toimintaa. Kyseistä rikollisuutta torjuttiin muun muassa aktiivisella yhteistyöllä kyseisten maiden poliisien sekä Europolin kanssa. Ihmiskaupparikollisuus ja paritus ovat tyypillistä piilorikollisuutta, joka ei tule viranomaisten tietoon ilman tavoitteellista ja ammattimaista paljastavaa rikostutkintaa. Poliisi saa enenevässä määrin vihjeitä ihmiskauppa- ja paritusrikoksista kolmannen sektorin auttamisjärjestelmien kautta. Nämä vihjeet johtavat usein esitutkinnan aloittamiseen. Sen sijaan ihmiskaupan auttamisjärjestelmästä poliisille ilmoitettavat rikosepäilyt ovat useimmiten tapahtuneet ulkomailla tai lähtömaissa, eivätkä ne useinkaan johda esitutkintaan Suomessa.

Järjestäytyneen- ja huumausainerikollisuuden torjunnan painopistealueina olivat järjestäytyneet rikollisryhmät, huumausaineen maahantuonti- ja levitysorganisaatiot, tietoverkossa ja yleisillä paikoilla tapahtuva huumausainekauppa sekä rajat ylittävä rikollisuus. Torjuntatyössä otettiin huomioon viranomaisyhteistyö, tekijäkeskeisyys ja rikoskokonaisuuksien paljastaminen. Suhteellisesti eniten kasvoi törkeiden huumausainerikosten määrä (+35,48 %). Tämä kasvu johtuu yksittäisten huumerikosten osalta onnistuneesta kohdevalinnasta ja tutkinnan rajaamisesta. Toisaalta Helsingin poliisi onnistui myös merkittävien maahantuonti- ja levitysorganisaatioiden toiminnan lopettamisessa, jotka sisälsivät useiden tekijöiden osalta törkeän huumausainerikoksen ylittävää osallistumista kokonaisuuteen.

Näistä voi mainita kaksi erillistä ulkomailta johdettua lääkepillereiden katukauppaorganisaatiota, joiden toiminta onnistuttiin lopettamaan. Joukossa on myös syyttäjän lausunnon mukaan Helsingin käräjäoikeuden historian suurin huumausaineisiin liittyvä rikoskokonaisuus, jossa syytteitä nostettiin yli 50 epäillyn osalta. Onnistumisiin voidaan lukea myös yhden suurimman internetissä toimineen huumausainemyyjän toiminnan lopettaminen.

Rajat ylittävä omaisuusrikollisuus on yksi järjestäytyneen, vakavan rikollisuuden muoto. Tältä osin Helsingin poliisin onnistunut toiminta näkyy esimerkiksi asuntomurtojen ja taskuvarkauksien määrän laskuna. Asuntomurtojen osalta niiden lukumäärä oli koko kuluneen vuosikymmenen toiseksi pienin. Tämä selittyy merkittävältä osin aikaisempien sekä kuluneen vuoden tehokkaalla työllä. Rajat ylittäviä rikollisia on tunnistettu jo heidän saapuessaan Suomeen tai nopeasti alkavan murtosarjan alkuvaiheessa. Sama onnistunut toimintamalli toteutui myös taskuvarkaiden osalta, joka ilmiötasolla on lähes kokonaan rajat ylittävien rikollisten toimintaa.

Vuoden 2019 alusta voimaan tuli uusi rikosnimike - maahantulokiellon rikkominen. Sen osalta toiminta järjestettiin tehokkaasti yhdessä syyttäjävirston kanssa ja mikä antoi

mahdollisuuden puuttua rajat ylittävien rikollisten toimintaan heti maahantulon jälkeen ennen kuin he ehtivät tehdä mitään muita mahdollisia rikoksia. Maahantulokiellon rikkomisia kirjattiin 270 kappaletta, mikä oli paljon ennakoitua vähemmän. Pelkkä lain muutos on todennäköisesti vähentänyt maahantulokiellossa olevien rikollisten Suomeen suuntautuvaa matkustusaktiivisuutta. Näiden rikosten tehokas esitutkinta yhdessä tehostetun rikosprosessin kanssa, jonka seurauksena epäilty välittömästi haastetaan ja poistetaan Suomesta, on toisena tekijänä vaikuttanut tehokkaasti rikossarjojen ennalta estämiseen. Selvitetty rikos on onnistunut lopputulos, mutta estetty rikos on vielä suurempi onnistuminen.

Rikostutkinnan ohella Helsingissä suoritettiin 1175 kuolemansyyn tutkintaa. Kuolemansyyn tutkinta on keskitetty kolmen poliisin ryhmälle, ja tällä järjestelyllä on saatu vapautettua muiden rikostutkijoiden työaika varsinaisten väkivaltarikosten tutkintaan. Kuolemansyyn tutkinnan laatu on ja pysyy hyvällä tasolla ja omaisten kohtaamiseen sekä palveluohjaukseen on panostettu edelleen.

Rikostorjuntatoimintoon sijoitetussa ilmoitusten vastaanotossa kirjattiin vuonna 2019 sähköisiä rikosilmoituksia 30276 kappaletta. Sähköisten rikosilmoitusten määrä on pysynyt suurin piirtein samana viimeisenä kolmena vuotena. Esitutkinnan rajoitusesityksiä tehtiin 3888 kappaletta, kun vastaava luku vuonna 2018 oli 4496. Rajoitusten määrän lasku johtuu pääosin tehdystä linjamuutoksesta lievien omaisuusrikosten osalta eli tietyt kriteerit täyttävät näpistyksen ohjataan syyttäjälle syyteharkintaan aikaisemman rajoituskäytännön sijaan. Palvelupäivystyksessä kävi asiakkaita vuonna 2019 noin 24 000 (+ noin 5000 löytötavara asiakasta), asiakasmäärä on pysynyt suurin piirtein samana viime vuosina. 103 henkilöä käytti tarkastusoikeuttaan vuonna 2019 ja määrä on pysynyt noin 100:ssa viimeiset kolme vuotta.

Rikostorjunnan pikatutkintaryhmä aloitti toimintansa lokakuussa 2019 ja ryhmä ehti käsitellä runsaasti rikosasioita loppuvuoden aikana, kuten lähettää 1094 kpl esitutkin-
tapöytäkirjoja syyteharkintaan, tehdä yhteensä 390 tapauspäätöstä tai sakkoa sekä kirjata 739 keskeyttämisspäätöstä..

Liikennerikosten osalta vuosi 2019 oli tavanomainen verrattuna edellisiin vuosiin. Vuonna 2019 Helsingin liikenteessä tapahtui 305 henkilövahinko-onnettomuutta, joissa loukkaantui 374 henkilöä ja kuoli kolme henkilöä. Rattijuopumuksia ilmoitettiin 2 098 kpl (-76 kpl) ja törkeitä liikenneturvallisuuden vaarantamisia oli 314 kpl (+5 kpl). Myymälävarkauksia kirjattiin vuonna 2019 yhteensä 10599 kappaletta, joka on 84 kappaletta vähemmän kuin edellisenä vuonna. Myymälävarkauksista valtaosa on lieviä tekemuotoja eli näpistyksiä (9409 kpl) ja näpistyksen yrityksiä (553 kpl)

Tarkkailuryhmä, teknisen tarkkailun ryhmä sekä operatiivinen tiedusteluryhmä suorittivat vuoden aikana jokaisessa työvuorossaan useita pyydettyjä toimenpiteitä. Teknisen tarkkailun pyyntöjen määrä on vuosi vuodelta jatkuvassa kasvussa. Pääasialliset tarkkailun avustamat tutkinnat liittyivät vakavaan väkivalta- ja huumausainerikollisuuteen sekä muuhun rajat ylittävään rikollisuuteen.

Teknisen rikostutkimuskeskuksen osalta paikkatutkintakäyntejä suoritettiin 782 kpl näytemäärän ollessa 6522 kpl sisältäen rikospaikkänäytteistä taltioidut näytteet sekä 196 kpl asetutkimuksia. Tietoteknisiä laitetutkintapyyntöjä tuli 416 kpl, näistä tietokoneita 218 kpl (+35,4 % kasvua edellisestä vuodesta), mobiililaitteita 733 kpl (+30,7 %) ja kaikki laitteet yhteensä 1585 kpl (+56,8 %).

Rikostutkintayksikön keskitetty asiakirjahallinto- ja arkistotiimi käsittelee kaikki yksikön asiakirjapyyntöjä. Vuoden 2019 aikana yksikön asiakirjahallintoon saapui 15087 asiakirjapyyntöä. Arkistointitoimen ohessa tutkinnan päätöksiä postitettiin 36168 kpl ja syyteharjoitukseen lähetettiin 10 240 kpl esitutkintapöytäkirjaa.

Hälytys- ja valvontayksikkö on yhteistoiminnassa Rikostorjuntayksikön kanssa kehittänyt toimintaa erityisesti koskien suppeaa tutkintaa. Hälytys- ja valvontayksikön henkilöstö pyrkii tekemään asiat yhden kosketuksen periaatteella mahdollisimman valmiiksi ennen kuin asia siirtyy varsinaiseen rikostutkintaan.

Huumausaineiden katukauppaan kohdistuvaa valvontaa on tehty yhteistyössä Hälytys- ja valvontayksikön sekä ja Rikostutkintayksikön kesken.

Yhteistyö Hälytys- ja valvontayksikön ennalta estävän toiminnon ja rikostorjunnan kanssa on ollut jatkuvaa erityisesti liittyen nuoriin (Ankkuritoiminta) ja uhkatutkintoihin.

1.3.3 Lupahallinto

Poliisin yhteiset ja poliisilaitoksen omat toiminnalliset tavoitteet lupahallinnon osalta olivat seuraavat:

- Poliisiyksiköt huolehtivat, että sakkolain uudistamisen yhteydessä poliisille siirtyvien ajo-oikeusasioiden käsittelyyn varaudutaan koulutuksin ja sisäisin järjestelyin.
- Valmistaudutaan uuden rahankeräyslain voimaantuloon huomioiden uudistuksen vaikutus lupahallinnon henkilöstön tehtävien muuttumiseen ja kouluttautumiseen kiinnittäen erityistä huomiota lupahallinnon neuvontapalvelun henkilöstön osaamisen kehittämiseen valtakunnallisen neuvontatehtävän sujuvuuden varmistamiseksi.
- Paikallispoliisin vastuulle kuuluvan, lainsäädäntöuudistuksen myötä jatkuvasti kasvavan, luvanvaraiseksi säädetyn yksityisen turvallisuusalan toiminnan valvontaa tulee saada osaksi poliisin päivittäistä toimintaa.
- Tehostetaan yleisötilaisuuksiin liittyvien poliisin päätösten noudattamisen valvontaa.

Lupahallinnon tulostavoitteiden toteuma

LUPAHALLINTO - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
TALOUDELLISUUS				
Henkilötyövuodet **)	55	55,5	65	56,3
– lupapalvelut, maksullinen, htv	37		55	28
– lupapalvelut, maksuton, htv	18		10	29
Lupahallinnon kustannukset, 1000 euroa	6 902	7 249	6 500	7 850
Taloudellisuus (kustannukset/poliisin myöntämät luvat)	44,0	46,0	43,3	
Lupahallinnon kustannusvastaavuus, prosenttia	127,75	147,12	140	151
TUOTTAVUUS				
Tuottavuus (poliisin myöntämät luvat/lupa-htv, maksullinen ja maksuton)	2 882	2 753	2 115	2 964
Maksullisen toiminnan tuottavuus (poliisin myöntämät luvat/lupa-htv, maksullinen työaika)	4 283	5 064	2 727	6 136
Maksuttoman toiminnan tuottavuus (valvonnalliset suoritukset/maksuton työaika, lupa-htv)	356	299		211

LUPAHALLINTO - toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
PALVELUKYKY JA LAATU				
Käsittelyaika - kansalaisuushakemus (vrk)				-
Käsittelyaika - I vaiheen ajokorttilupa				-
SUORITTEET				
Poliisin myöntämät luvat yhteensä, kpl	149 839	156 069	156 800	170 498
- Matkustusasiakirjat (passit ja henkilökortit)	142 993	149 256	150 000	163 675
- Ajoluvat	0	0	0	0
- Turva-alan luvat	2 385	2 353	2 400	2 272
- Aseluvat	2 840	3 218	3 100	3 129
- Ulkomaalaisluvat	0	0	0	0
- Muut luvat	1 621	1 241	1 300	1 422
Sähköisen asiointin käyttöaste %	80,4	82,4	80	83,8%
Valvonnalliset suoritteet (alla olevat yhteensä)	6 011	7 817	8 115	
Aseiden hallussapitolupiin kohdistuvat peruutukset ja varoitukset	206	157	250	180
Ajo-oikeuspäätökset (huom. vertailtavuusongelma LTJ-tietojärjestelmästä ATJ-järjestelmään; tavoitetaso asetetaan toistaiseksi v. 2015 tavoitetasolle)	6 416	7 588	7 800	6 137
Järjestyksenvalvojakorttien peruutukset ja varoitukset	44	54	40	32
Vartijakorttien peruutukset ja varoitukset	17	18	25	11

Vuoden 2019 alussa voimaan tulleen lainsäädäntömuutoksen myötä ajokorttia ei voinut enää käyttää henkilöllisyyden todistamiseen vahvaa sähköistä tunnistautumisvälinettä haettaessa. Tämä muutos lisäsi huomattavasti passi- ja henkilökorttihakemusten määrää, varsinkin alkuvuoden aikana poliisilaitoksen asiakaspalvelussa. Samoin 1.6.2019 tulleen ajokorttilain muutoksen myötä poliisille käräjäoikeuksista siirtyneet ajokieltopäätökset ovat lisänneet työmäärää merkittävästi. Uusien ajo-oikeuspäätösten valmistelu ja päätöksenteko ovat vaativampia sekä työlämpiä verrattuna aikaisempaan. Koulutus uusissa ajokieltoasioissa on toiminut hyvin ja uudet asiat omaksettu nopeasti.

Aselupapäätöksiä tehtiin poliisilaitoksessa hiukan vähemmän kuin vuonna 2018. Sitä vastoin aselupien peruutukset, varoitukset ja haltuunottopäätökset yhteensä lisääntyivät n. 11 % vuonna 2019. Ampuma-aselakiin tehdyssä muutoksessa, tiettyjen erityisen vaarallisten ampuma-aseiden lupaharkinnan siirtyminen Poliisihallitukselta poliisilaitoksille on lisännyt työmäärää ja vaikuttanut työprosessien uudelleenarviointiin.

Yksityisen turvallisuusalan valvontaa on tehostettu muodostamalla toimiva yhteistyö Hälytys- ja valvontayksikön kanssa. Tulevassa mahdollisessa organisaatiouudistuksessa tätä yhteistyötä on mahdollista kehittää entisestään.

Helsingin poliisilaitokseen on keskitetty Poliisin valtakunnallinen neuvontapalvelu, jonka tehtävänä on antaa neuvoja kiireettömissä asioissa, jotka liittyvät passeihin, henkilökortteihin, muihin lupa-asioihin, ajanvaraukseen sekä sähköiseen asiointiin ja liikennevalvontaan. Neuvontapalveluun ohjautui alkuvuonna n. 30 000 puhelua kuukaudessa, loppuvuonna määrä väheni joten koko vuoden määrä jäi noin 270 000 puhelun vastausprosentin ollessa n. 65 %.

Vuoden 2019 ulkomaalaislain muutoksen myötä poliisilaitos on kehittänyt henkilöstön koulutusta turvapaikanhakijoiden vastaanotossa ja yhteistyötä Maahanmuuttoviraston kanssa. Edellä mainitut toimenpiteet ovat uusintahakemusten kohdalla mahdollistaneet kansainväliseen suojeluasemaan liittyvien hakemusten perusteiden tarkemman selvityksen ja sitä kautta Maahanmuuttoviraston päätöksentekoprosessin nopeuttamisen.

Yhteistyön tiivistäminen kolmansien maiden viranomaisten ja lähetystöjen kanssa on kehittänyt keskinäistä tiedonvaihtoa, tehostanut palautuksia ja samalla on otettu käyttöön uusia menetelmiä henkilöiden identifiointiin.

Tulevaisuudessa kehitetään päivittäistoiminnan lisäksi maasta poistamisen valtakunnallista koordinoitua, poistettavien identifiointia ja tilauslentojen järjestämisestä erityisesti haastavien kohdemaiden osalta sekä osallistutaan entistä tiiviimmin kansainväliseen yhteistyöhön erityisesti kolmansien maiden kanssa sekä EU -tasolla.

Helsingin poliisilaitoksella oli vuonna 2019 Maasta poistamistoiminnan valtakunnallinen yhdenmukaistaminen ja kehittäminen - MAPPI -hanke. Hanke alkoi 1.2.2019 ja päättyi 31.1.2020. Hankkeessa selvitettiin keinoja yhdenmukaistaa maasta poistamistoimiin liittyviä käytäntöjä, sekä kehittää siihen liittyvää koulutusta. Hankkeen avulla syvennettiin valittujen kolmansien maiden viranomaisten tietoisuutta Suomen maasta poistamiseen liittyvästä lainsäädännöstä sekä toimintaperiaatteista. Hankkeen tulokset siirtyvät osaksi maasta poistamiseen liittyvään päivittäistoimintaan yli hankeajan. Hankkeelle on myönnetty rahoitusta sisäministeriön hallinnoimasta Euroopan unionin sisäasioiden AMIF-rahastosta yhteensä 183 356,18 €.

1.3.4 Yhteiset palvelut

- Tehostetaan poliisilaitoksen tuloksellisuutta kehittämällä poliisilaitoksen tulosohjaus- ja seurantaprosesseja, henkilöstösuunnittelua sekä hankintaan liittyviä toimintaprosesseja.
- Viestinnällä ja sisäisellä laillisuusvalvonnalla pyritään lisäämään poliisitoiminnan vaikuttavuutta ja ylläpitämään vahvaa luottamusta poliisiin. Toteutetaan viestinnän valmiuden kehittämiseen liittyvät toimenpiteet kaikissa poliisiyksiköissä.
- Poliisilaitokset varmistavat Poliisin tiedustelujärjestelmän käyttöönoton ja uuden järjestelmän toimintatavat. Poliisihallitus seuraa kirjausten määrien kehitystä.
- Osallistutaan taloushallinnon automaation lisäämiseen edelleen aktiivisesti mm. ottamalla Handi -tietojärjestelmä käyttöön.
- Varmistetaan, että sähköisen tiedonhallinnan ja tiedonohjauksen, tietojen suojaamisen ja turvallisen käsittelyn sekä tietojen ajantasaisena pitämisen toiminnalliset periaatteet ja ratkaisut tukevat poliisitoimintaa. Kehitetään poliisin kykyä suojautua kyberuhkia vastaan. Kehitetään toimintaa vastaamaan uudistuvan henkilötieto- ja tiedonhallintalainsäädännön vaatimuksia lainsäädännön edellyttämässä aikataulussa.
- Poliisiyksikkö edistää uudenlaisia työnteon tapoja ja uutta organisaatiokulttuuria, kuten esimerkiksi digitalisaation ja HR -roolin kehittäminen sekä valmentavan johtamisen vahvistaminen.
- Kehitetään poliisiyksikön riskienhallinnan, organisaatioturvallisuuden ja valmiuden tasoa järjestelmällisesti Poliisihallituksen antamien normien ja linjausten mukaisesti. Varmistetaan tätä edellyttävä poliisiyksikön osaaminen, menetelmät ja toimintaa tukevat järjestelmät. Varmistetaan poliisiyksikön omasuojakyvyn riittävyys ja tarkoituksenmukaisuus organisaatioturvallisuuden eri osa-alueilla, myös erilaisissa normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa.

- Edistetään kansalliskielistrategiassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamista oikeusministeriön julkaisemia työvälineitä hyväksi käyttäen ja v. 2019 varmistetaan erityisesti kielellisten oikeuksien toteutuminen esitutkinnassa esitutkintalain edellyttämällä tavalla.
- Huomioidaan ja varmistetaan tarvittavien kehittämistoimenpiteiden toteutuminen omalta osalta Poliisihallituksen 28.11.2017 POL-2017-41590 (ST IV) laatiman toimintasuunnitelman pohjalta.

1.3.5 Yhteisrahoitteinen toiminta

Helsingin poliisilaitoksella oli vuonna 2019 käynnissä seuraavat hankkeet:

- Maasta poistamistoimenpiteiden valtakunnallinen yhdenmukaistaminen ja kehittäminen Mappi-hanke.

1.4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Poliisin yhteiset ja poliisilaitoksen omat toiminnalliset tavoitteet henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen osalta olivat seuraavat:

- Poliisilaitos varmistaa kehysrahoituksen mukaisten sopeuttamistoimien hallitun toimeenpanon ja laatii kehyskauden kattavan ennakoivan henkilöstösuunnitelman.
- Poliisilaitos edistää poliisin hyvää työnantajakuvaa ja matalaa hakeutumiskynnystä poliisikoulutukseen. Tavoitteena on turvata riittävä määrä hyviä hakijoita poliisikoulutukseen huomioiden, että poliisi kuvastaa koko suomalaista yhteiskuntaa huomioiden molemmat sukupuolet sekä eri kansalliskielet ja vähemmistöryhmät.
- Poliisilaitos osallistuu poliisin henkilöstöstrategian, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman, osaamisen kehittämisen strategian ja rekrytointistrategian toimeenpanoon erillisen toimeenpanosuunnitelman mukaisesti.
- Poliisilaitos vastaa henkilöstön osaamisen ylläpitämiseen tähtäävästä koulutuksesta.
- Poliisilaitos kehittää henkilöstön valmiuksia ylläpitää ja vahvistaa henkistä suoriutuskykyä, resilienssiä ja monipuolista osaamista. Kehittäminen perustuu valmentavan johtamisotteen vahvistamiseen (poliisilaitoksen oma tavoite)

Henkisten voimavarojen kehittäminen ja hallinta tulostavoitteiden toteuma

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
Henkilöstömäärä ja -rakenne (poliisin momentti)				
1. Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (sis. opiskelijat)	1 606,00	1 656,50	1 652,30	1 652,10
1.1. Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (ilman opiskelijoita)	1 572,70	1 606,80	1 597,00	1 600,40
2. Poliisimiehet, htv	1 281,00	1 299,90	1 297,00	1 296,90
– päälliköt, htv	2	2,4		2,5
– päällystö, htv	107,5	108,5		109,7
– alipäällystö, htv	281,2	286,4		289,8
– miehistö, htv	890,5	902,6		894,9
3. Opiskelijat, htv (työharjoittelu ja kenttätyöjakso)	33,3	49,8	55,3	51,7
4. Muu henkilöstö, htv	291,80	306,90	300,00	303,60
– vartijat, htv	79,9	78,2		80,0
– toimistotyöntekijät, htv	150,3	157,7		148,3

HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Tavoite 2019	Toteuma 2019
– muut, htv	61,6	71,0		75,3
5. Naisia, %-osuus koko henkilöstöstä	27,30	27,70	27,00	27,6 %
6. Naisia, %-osuus poliisimiehistä	18,6	18,9	19	19,0
Työhyvinvointi				
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	8,7	9,2	8	9,9
Työtyytyväisyysindeksi	-	3,3	3,4	-
Osaamisen kehittäminen				
Tavoite- ja kehityskeskustelujen käyminen (% henkilöstöstä käynyt)	90	90	100	87

Ennakoivan rekrytoinnin toimintamallin ja henkilöstövoimavarojen jatkuvan raportoinnin ja seurannan avulla poliisilaitos on voinut ylläpitää toimintakykynsä ja varmistaa, että toiminnalliset painopisteet ja tavoitteet saavutetaan. Toimintavuoden aikana erityinen painopiste oli poliisimiesten henkilötyövuosien saavuttamisessa, missä onnistuttiin 99,7 prosenttisesti tavoitelukuun nähden.

Poliisilaitoksen yhtenäisillä rekrytointi-ilmoituksilla on varmistettu poliisin vetovoimaisuutta työnantajana. Rekrytointi on ollut erittäin vilkasta. Helsingin poliisilaitos koetaan vetovoimaiseksi työnantajaksi avointen työpaikkahakemusten ja julkisten hakujen hakijamäärien perusteella.

Johtamis- ja esimiestyön osaamista on edelleen vahvistettu poliisilaitoksen esimiestyön toimintamalliin ja valmentavaan johtamiseen perustuvassa esimiesvalmennuksessa ja rekrytoinnissa. Tyytyväisyys johtamiseen ja työnantajakuvaan on kääntynyt nousuun (henkilöstöbarometri 2018). Valmentavaan johtamiseen liittyvää esimiesvalmennusta jatkettiin vuonna 2019 ja sitä toteutetaan myös vuonna 2020.

Poliisilaitos on käynnistänyt henkilöstön resilienssivalmennuksen (Kaiku-kehittämisshanke 2018–2019). Resilienssivalmennusta jatketaan vuonna 2020 ja se on osa psykososiaalisen kuormituksen ennaltaehkäisyn ja hallinnan palvelutarjontaa.

1.5 Tilinpäätösanalyysi

Vuonna 2019 Helsingin poliisilaitoksella oli käytettävissään 126 546 813 euroa (brutorahoitus), josta poliisiopiskelijoiden kustannuksiin kohdennettiin 2 296 000 euroa. Poliisihallitukselta tai muilta rahoituslähteiltä ei poliisilaitokselle suoraan kohdennettu vuodelle 2019 erillistä hankerahoitusta. Sen sijaan Ulkomaalaisasioiden yhteisrahoitteisen toiminnan odotettavissa oleva kustannusten korvaus Mappi hankkeesta vuodelle 2019 oli 82 025 euroa. Poliisilaitoksen omavastuuosuus kyseiseen hankkeeseen oli 25 %. Lupien painatuspalveluihin poliisilaitos sai 1 248 725 euron rahoituksen, tämä määräraha on jätetty näistä laskelmista pois, koska lupatuototkaan eivät ole mukana poliisilaitoksen tuotoissa.

1.5.1 Rahoituksen rakenne

KOKONAISBUDJETTI, €	2017	2018	2019
Toimintamääräraha	115 392 459	115 549 100	123 680 813
Hankerahoitus	216 201	213 368	70 000
POLAMK kenttä- ja työharjoittelijat	1 395 000	2 146 000	2 296 000
Nettobudjetoitujen tulojen tuottotavoite	500 000	500 000	500 000
Yhteensä	117 503 660	118 408 468	126 546 813

Muiden kuin lupatuottojen ja EU-rahoituksella tuettujen hankkeiden tuottotavoitteeksi oli asetettu 500 000 euroa. Poliisilaitoksen rahoitusrakenne on kuvattu alla olevassa taulukossa. Budjetin toteutumista on kuvattu kohdassa 1.5.2. ja tuotto- ja kululaskelma on kohdassa 1.5.3

1.5.2 Talousarvion toteutuminen

Seuranta- ja vertailuraportti	Toteuma 001-012.2019	Sis.budj. 001-012.2019	Jäljellä 001-012.2019	Vuoden toteuma %
LKP -tili	EUR	EUR	EUR	
Maksullisen toiminnan tuotot	-279 085,53	-173 000,00	106 085,53	161,32 %
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-178 412,02	-177 000,00	1 412,02	100,80 %
Muut toiminnan tuotot	-396 899,23	-323 606,18	73 293,05	122,65 %
TOIMINNAN TUOTOT	-854 396,78	-673 606,18	180 790,60	126,84 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 354 826,78	4 810 438,00	-544 388,78	111,32 %
Henkilöstökulut	100 658 842,86	103 591 868,92	2 906 025,76	97,19 %
Vuokrat	11 028 371,32	11 089 017,00	60 645,68	99,45 %
Palvelujen ostot	5 787 392,19	5 985 821,00	198 428,81	96,69 %
Muut kulut	1 834 250,85	1 708 274,56	-125 976,29	107,37 %
Sisäiset kulut	649,20	0,00	-649,20	0,00 %
TOIMINNAN KULUT	124 691 333,20	127 185 419,18	2 494 085,98	98,04 %
Rahoitustuotot ja -kulut	2 201,21	3 000,00	798,79	73,37 %
Satunnaiset tuotot ja kulut	26 765,98	32 000,00	5 234,02	83,64 %
Tuotto- ja kululaskelma	123 865 904,00	126 546 813,00	2 680 909,00	97,88 %
Käyttöomaisuus ja muut pitkä- aikaissijoitukset	81 715,00	0,00	-81 715,00	-
Tuotto- ja kululaskelma ja tase kpyksik. /tilitaso	123 947 619,00	126 546 813,00	2 599 194,00	97,95 %

Helsingin poliisilaitoksen siirtyvä erä vuodelle 2020 on, mukaan luettuna harjoittelijat ja toimitilakulut, 2 599 194 euroa ja ilman harjoittelijoita ja toimitilakuluja siirtyvä erä on 2 210 531 euroa.

Henkilöstökuluihin kohdennettu määräraha alittui budjetoidusta 2 906 025 eurolla, käyttöasteen ollessa 97,19 %. Yhtenä syynä henkilöstömenojen määrärahan

alitukseen oli se, että Suomen EU -puheenjohtajuuskauteen liittyen henkilöstömenoihin, lähinnä työaika- ja ylityötunteihin oli varattu edellisvuotta enemmän rahoitusta.

Vuoden 2019 sivukuluprosentti oli 18,593 %. Vuoden 2019 kirjanpitoon kirjautuivat 18 jakson kulut, koska vuoden 2019 viimeinen jakso siirtyi vuoden 2020 menoksi.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintaan varatun määrärahan ylittyminen, 544 388 eurolla, johtui pääasiassa EU -puheenjohtajuuden aiheuttamista lisäkustannuksista.

Poliisilaitoksen toiminnan tuotot olivat 854 396 euroa ja tuottotavoite ylittyi 180 790 eurolla. Tuottotavoitteen ylitys johtui lähinnä yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusten korvauksista. Sitä vastoin tuotot pienenevät vuoteen 2018 verrattuna 521 755 euroa. Yhtenä syynä tähän oli se, että eduskunnan ja puhemiehen turvapalveluiden las-
kutuksesta luovuttiin.

1.5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Kustannukset, euroa	2017	2018	2019
Henkilöstökulut	94 504 485	96 667 176	100 685 843
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	4 972 706	3 884 153	5 354 827
Vuokrat	11 123 579	10 960 051	11 028 371
Palvelujen ostot	5 207 612	5 120 246	5 787 392
Muut kulut	1 220 608	1 382 732	1 834 251
Poistot	2 594 502	2 589 243	2 600 274
Yhteensä, ilman poistoja	117 028 990	118 014 358	124 690 684

Lähde: Tuotto- ja kululaskelma.

1.5.4 Tase

Toiminnan kustannukset tulosalueittain, euroa (tukitoiminnot vyörytetty)	2017	2018	2018
404 Lupapalvelut yhteensä	6 902 254	7 249 258	7 807 861
4041 Maksulliset lupapalvelut	5 258 768	5 008 991	5 218 951
4042 Maksuton lupapalvelu	1 643 46	2 240 267	2 588 911
401 Valvonta	29 455 720	27 829 108	30 359 857
402 Hälytystoiminta	38 085 111	40 317 817	43 884 741
403 Rikostorjunta	47 526 842	50 028 188	52 683 578
405 Tukitoiminnot			-
Muut tehtävät	20 493 638	19 157 506	20 972 198
Yhteensä	142 463 565	144 581 876	155 708 237

Lähde: Kustannusraportit

Helsingin poliisilaitoksen tilikauden 2019 toiminnan kulut olivat 124 691 333 euroa. Helsingin poliisilaitoksen suurin yksittäinen kuluerä ovat henkilöstökulut, 100 685 842 euroa. Henkilöstökulujen osuus on 80 prosenttia kaikista toiminnan kuluista. Vuoden 2019 henkilöstökulut olivat 4 032 339 euroa suuremmat kuin vuoden 2018 henkilöstökulut.

Vuokratustannukset olivat yhteensä 11 028 371 euroa. Muiden rakennusten vuokrat olivat 10 599 981 euroa. Muiden rakennusten vuokrat nousivat 56 965 euroa edellisvuodesta.

1.5.5 Hankkeet

Poliisilaitoksen hankkeet on eritelty toimintojen kohdissa.

1.6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Poliisilaitoksen laillisuusvalvonnan tarkoituksena on Poliisihallituksen ohjeen mukaisesti ylläpitää ja parantaa poliisin toiminnan oikeellisuutta sekä ohjata, ennalta estää ja korjata virheellisiä tai puutteellisia menettelytapoja. Laillisuusvalvonnan tehtävänä on kehittää poliisitoiminnan laatua ja oikeusvarmuutta.

Poliisilaitoksen suorittama laillisuusvalvonta perustuu poliisilaitoksen määräykseen sisäisestä laillisuusvalvonnasta ja Poliisihallituksen ohjeeseen sisäisestä laillisuusvalvonnasta poliisihallinnossa. Poliisilaitoksen tarkastussuunnitelman painotukset ovat määräytyneet valtakunnallisten painopistealueiden, aikaisempien laillisuusvalvontatoimien sekä poliisitoiminnasta ja lupahallinnosta muutoin tehtyjen havaintojen perusteella.

Päivittäisjohtamisella on keskeinen asema laillisuusvalvonnassa. Poliisilaitoksen toimintayksiköiden johdon sekä tutkinnan- ja kenttäjohtajien sekä muiden lähiesimiesten velvollisuutena on valvoa omalla vastualueellaan toiminnan lainmukaisuutta. Poliisilaitoksella on suoritettu vuonna 2019 laillisuusvalvontaa poliisilaitos- ja toimintayksikötasolla. Poliisilaitoksella on laadittu erillinen laillisuusvalvontaraportti.

Poliisilaitoksen sisäistä tarkastusta on tehty Poliisihallituksen suunnitelman ja toimintaohjeiden pohjalta.

1.7 Kokonaisarviointien tulokset

Poliisihallinnon henkilöstöbarometri toteutettiin vuonna 2018. Tulokset käsiteltiin henkilöstön kanssa syksyllä 2018 ja tulosten perusteella laadittiin HB -kehittämissuunnitelma keväällä 2019. Kehittämiskohteina ovat johtaminen ja esimiestyö, sisäinen viestintä ja työkyvyn tukeminen: haitallisen psykososiaalisen kuormituksen tunnistaminen ja ennaltaehkäisy. Vuonna 2019 toteutettiin esim. esimies- ja resilienssivalmennusta sekä sisäisen viestinnän alkuselvytys. Kehittämistoimenpiteet jatkuvat v. 2020.

2 Hyväksyminen ja allekirjoitukset

Poliisipäällikkö
Poliisikomentaja

Lasse Aapio

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 25.02.2020 klo 11:42. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.